

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้ศึกษาได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างบริษัทที่เข้าจดทะเบียนใหม่ในปี 2558 มาเพียง 6 บริษัท โดยรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รวมถึงข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงออกแบบกระดาศทำการจากข้อมูลการบริหารจัดการภายในและการจัดทำรายงานทางการเงิน มาวิเคราะห์เพื่อค้นหาสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ
- 4.3 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ
- 4.4 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจำแนกรายบริษัท

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทที่จดทะเบียนใหม่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้ศึกษาได้เลือกเฉพาะบริษัทที่มีการผลิตและจัดจำหน่าย จำนวน 6 บริษัท สามารถแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจได้ดังตาราง 4.1 เนื่องด้วยการวิจัยนี้ต้องการศึกษาสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชีจากข้อมูลทางการเงินและสรุปการวิจัยในภาพรวมเท่านั้นเพื่อประโยชน์ของบริษัทกลุ่มตัวอย่าง จึงขอสงวนสิทธิ์ในการเปิดเผยชื่อจริงของบริษัทกลุ่มตัวอย่างและใช้ชื่อสมมติในการวิเคราะห์ผล โดยใช้สัญลักษณ์ตัวย่อ ดังต่อไปนี้

ตาราง 4.1 กลุ่มตัวอย่างบริษัทที่จดทะเบียนใหม่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2558

บริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม	หมวดธุรกิจ
A	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	อาหารและเครื่องดื่ม
B	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	อาหารและเครื่องดื่ม
C	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	อาหารและเครื่องดื่ม
D	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	ธุรกิจการเกษตร
E	สินค้าอุตสาหกรรม	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร
F	ทรัพยากร	พลังงานและสาธารณูปโภค

โดยข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ จะประกอบไปด้วย สินทรัพย์รวม หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 สินทรัพย์รวมของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง (หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ค่าเฉลี่ย
A	7,213.28	8,625.13	9,229.52	8,355.97
B	2,814.86	3,084.28	3,322.12	3,073.75
C	12,705.57	15,596.27	18,893.71	15,731.85
D	5,828.42	6,403.01	7,116.48	6,449.31
E	2,257.77	2,253.48	2,342.26	2,284.50
F	55,866.53	58,028.28	59,968.43	57,954.41

จากตารางที่ 4.2 สินทรัพย์รวมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บริษัท F และบริษัท C ส่วนสินทรัพย์รวมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บริษัท E และบริษัท B

ตารางที่ 4.3 หนี้สินรวมของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง (หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ค่าเฉลี่ย
A	2,511.35	4,160.25	4,392.16	3,687.92
B	970.99	862.69	1,146.16	993.28
C	8,053.28	9,469.20	11,522.57	9,681.68
D	570.15	750.17	808.47	709.60
E	1,001.68	832.67	842.61	892.32
F	18,739.95	19,274.17	19,594.50	19,202.87

จากตารางที่ 4.3 หนี้สินรวมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บริษัท F และบริษัท C ส่วนหนี้สินรวมที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บริษัท D และบริษัท E

ตารางที่ 4.4 ส่วนของผู้ถือหุ้นของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง (หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ค่าเฉลี่ย
A	4,701.92	4,464.88	4,837.36	4,668.05
B	1,843.87	2,221.59	2,175.96	2,080.47
C	4,652.29	6,127.07	7,371.15	6,050.17
D	4,920.63	5,344.75	5,906.11	5,390.50
E	1,256.09	1,420.81	1,499.65	1,392.18
F	37,126.58	38,754.11	40,373.92	38,751.54

จากตารางที่ 4.4 ส่วนของผู้ถือหุ้นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บริษัท F และบริษัท C ส่วนของผู้ถือหุ้นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บริษัท E และบริษัท B

ตารางที่ 4.5 รายได้ของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง (หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ค่าเฉลี่ย
A	7,758.95	8,107.86	8,877.73	8,248.18
B	3,515.27	4,729.39	5,283.13	4,509.26
C	17,508.07	20,779.59	25,913.13	21,400.26
D	1,420.81	6,321.14	6,475.24	4,739.06
E	2,563.17	2,814.21	2,817.59	2,731.65
F	23,359.46	21,784.83	21,289.96	22,144.75

จากตารางที่ 4.5 รายได้ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บริษัท F และบริษัท C รายได้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บริษัท E และบริษัท B

ตารางที่ 4.6 ค่าใช้จ่ายของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง (หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ค่าเฉลี่ย
A	6,982.77	7,679.71	7,861.03	7,507.84
B	3,003.36	3,743.73	4,475.35	3,740.81
C	19,075.00	18,989.92	23,985.18	20,683.37
D	1,294.85	5,399.82	5,819.74	4,171.47
E	2,282.97	2,457.01	2,497.75	2,412.58
F	20,986.25	18,355.10	17,332.02	18,891.12

จากตารางที่ 4.6 ค่าใช้จ่ายที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บริษัท C และบริษัท F ค่าใช้จ่ายที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บริษัท E และบริษัท B

ตารางที่ 4.7 กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง (หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ค่าเฉลี่ย
A	550.34	212.84	551.32	438.17
B	396.95	781.85	608.44	595.74
C	-1,574.31	1,446.80	1,518.23	463.58
D	99.17	745.57	541.08	461.94
E	205.73	276.81	256.29	246.27
F	1,889.15	2,871.97	3,340.17	2,700.43

จากตารางที่ 4.7 กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บริษัท F กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บริษัท E และบริษัท A

4.2 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณเป็นแนวคิดของ Beneish โดยจะนำค่าดัชนีที่มีนัยสำคัญทางสถิติมาใช้ในการค้นหาสัญญาณเตือนภัยได้ โดย 5 ดัชนีเตือนภัยประกอบไปด้วย ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์ ดัชนีการเติบโตของยอดขาย และดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม

4.2.1 ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย

ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย เป็นดัชนีที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการลูกหนี้การค้าต่อยอดขาย 2 ปีติดต่อกัน โดยพิจารณาจากลูกหนี้กับยอดขายในปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับลูกหนี้กับยอดขายปีที่ผ่านมา หากดัชนีมากกว่า 1 เท่า เป็นสัญญาณบอกได้ว่า บริษัทอาจมีการตกแต่งบัญชี

วิธีการคำนวณ

$$\text{ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย} = \frac{(\text{ลูกหนี้}_t / \text{ขาย}_t)}{(\text{ลูกหนี้}_{t-1} / \text{ขาย}_{t-1})} \quad (4.1)$$

ตารางที่ 4.8 ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขายปี 2558-2560 (หน่วย: เท่า)

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
A	1.01	1.13	1.01
B	0.69	0.87	1.15
C	1.93	1.18	1.15
D	3.62	0.28	1.11
E	0.72	1.02	0.99
F	1.00	0.83	1.74
รวมจำนวนบริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัย	4	3	5

จากการคำนวณดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย บริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัย ทั้ง 3 ปี คือ บริษัท A และบริษัท C สำหรับ 2 ปี คือ บริษัท D และ บริษัท F นอกจากนี้ มีบริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัยเพียง 1 ปี คือ บริษัท B และ บริษัท E ซึ่งภาพรวมระหว่างปี 2558-2560 พบว่า ในปี 2560 พบสัญญาณเตือนภัยมากที่สุด จำนวน 5 บริษัท รองลงมาในปี 2558 จำนวน 4 บริษัท และในปี 2559 จำนวน 3 บริษัท

4.2.2 ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น

ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น เป็นดัชนีที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการรายได้ 2 ปี ติดต่อกัน โดยพิจารณาจากกำไรขั้นต้นกับยอดขายในปีที่ผ่านมาเปรียบเทียบกับกำไรขั้นต้นกับยอดขายปีปัจจุบัน หากดัชนีมากกว่า 1 เท่า เป็นสัญญาณบ่งชี้ว่า บริษัทอาจมีการตกแต่งบัญชี

วิธีการคำนวณ

$$\text{ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น} = \frac{[(\text{ขาย}_{t-1} - \text{ต้นทุนขาย}_{t-1}) / \text{ขาย}_{t-1}]}{[(\text{ขาย}_t - \text{ต้นทุนขาย}_t) / \text{ขาย}_t]} \quad (4.2)$$

ตารางที่ 4.9 ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้นปี 2558-2560 (หน่วย: เท่า)

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
A	1.07	1.25	0.82
B	0.95	0.99	1.11
C	-2.67	-0.34	1.01
D	0.98	0.81	1.15
E	1.01	0.88	1.07
F	0.87	0.63	0.90
รวมจำนวนบริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัย	2	1	4

จากการคำนวณดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น บริษัทที่พบสัญญาณ ทั้ง 2 ปี คือ บริษัท A และ บริษัท E นอกจากนี้ มีบริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัยเพียง 1 ปี คือ บริษัท B บริษัท C และบริษัท D สำหรับบริษัทที่ไม่พบสัญญาณเตือนภัยทั้ง 3 ปี คือ บริษัท F ซึ่งภาพรวมระหว่างปี 2558-2560 พบว่า ในปี 2560 พบสัญญาณเตือนภัยมากที่สุด จำนวน 4 บริษัท รองลงมาในปี 2558 จำนวน 2 บริษัท และ ในปี 2559 จำนวน 1 บริษัท

4.2.3 ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์

ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์ เป็นดัชนีที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการรายได้ 2 ปี ติดต่อกัน โดยพิจารณาจากสินทรัพย์หมุนเวียนรวมถึงที่ดินอาคารและอุปกรณ์กับยอดรวมของสินทรัพย์ ปีปัจจุบัน เปรียบเทียบกับสินทรัพย์หมุนเวียนรวมถึงที่ดินอาคารและอุปกรณ์กับยอดรวมของสินทรัพย์ ปีที่ผ่านมา หากดัชนีมากกว่า 1 เท่าเป็นสัญญาณบอกได้ว่าบริษัทอาจมีการตกแต่งบัญชี

วิธีการคำนวณ

$$\text{ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์} = \frac{1 - [(\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}_t + \text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ}_t) / \text{สินทรัพย์รวม}_t]}{1 - [(\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}_{t-1} + \text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ}_{t-1}) / \text{สินทรัพย์รวม}_{t-1}]} \quad (4.3)$$

ตารางที่ 4.10 ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์ปี 2558-2560 (หน่วย: เท่า)

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
A	0.87	0.84	1.09
B	0.63	0.61	1.53
C	1.51	1.87	0.81
D	0.76	0.93	0.79
E	0.82	0.85	0.77
F	0.84	1.21	1.09
รวมจำนวนบริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัย	1	2	3

จากการคำนวณดัชนีคุณภาพสินทรัพย์ บริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัย ทั้ง 2 ปี คือ บริษัท C และบริษัท F นอกจากนี้ มีบริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัยเพียง 1 ปี คือ บริษัท A และบริษัท B สำหรับบริษัทที่ไม่พบสัญญาณเตือนภัยทั้ง 3 ปี คือ บริษัท D และบริษัท E ซึ่งภาพรวมระหว่างปี 2558-2560 พบว่า ในปี 2560 พบสัญญาณเตือนภัยมากที่สุด จำนวน 3 บริษัท รองลงมาในปี 2559 จำนวน 2 บริษัท และในปี 2558 จำนวน 1 บริษัท

4.2.4 ดัชนีการเติบโตของยอดขาย

ดัชนีการเติบโตของยอดขาย เป็นดัชนีที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการรายได้ 2 ปี ติดต่อกันโดยพิจารณาจากยอดขายปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับยอดขายปีที่ผ่านมา ซึ่งบริษัทที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็วมีโอกาสเป็นไปได้ที่จะมีการตกแต่งกำไร เนื่องจากกิจการต้องการแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาบริหารกิจการ หากดัชนีมีค่ามากกว่า 1 เท่า เป็นสัญญาณบอกได้ว่าบริษัทอาจมีการตกแต่งบัญชี

วิธีการคำนวณ

$$\text{ดัชนีการเติบโตของยอดขาย} = \frac{\text{ขาย}_t}{\text{ขาย}_{t-1}} \quad (4.4)$$

ตารางที่ 4.11 ดัชนีการเติบโตของยอดขายปี 2558-2560 (หน่วย: เท่า)

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
A	0.91	1.05	1.09
B	1.30	1.34	1.12
C	1.01	1.19	1.25
D	0.26	4.42	1.02
E	1.50	1.09	1.00
F	0.94	0.92	0.96
รวมจำนวนบริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัย	3	4	4

จากการคำนวณดัชนีการเติบโตของยอดขาย บริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัย ทั้ง 3 ปี คือ บริษัท B บริษัท C และ บริษัท E บริษัทที่พบสัญญาณทั้ง 2 ปี คือ บริษัท A และบริษัท D สำหรับบริษัทที่ไม่พบสัญญาณเตือนภัยทั้ง 3 ปี คือ บริษัท F ซึ่งภาพรวมระหว่างปี 2558-2560 พบว่าใน ปี 2559-2560 พบสัญญาณเตือนภัยมากที่สุด จำนวน 4 บริษัท รองลงมาในปี 2558 จำนวน 3 บริษัท

4.2.5 ดัชนีอัตราส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม

ดัชนียอดรวมของรายการคงค้างต่อยอดรวมของสินทรัพย์ เป็นดัชนีที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการรายได้ 2 ปีติดต่อกัน โดยพิจารณาจากยอดรวมของรายการคงค้างปีปัจจุบัน หักปีที่ผ่านมา เปรียบเทียบกับยอดรวมสินทรัพย์ปีปัจจุบัน ซึ่งรายการคงค้างรวม คือ การเปลี่ยนแปลงเงินทุนหมุนเวียนที่ไม่ใช่เงินสด หักด้วยค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย หากดัชนีสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาเป็นสัญญาณบ่งบอกว่าบริษัทอาจมีการตกแต่งบัญชี

วิธีคำนวณ

ดัชนีอัตราส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม

$$= \frac{\Delta \text{เงินทุนหมุนเวียน} - \Delta \text{เงินสด} - \Delta \text{ภาษีเงินได้ค้างจ่าย} - \text{ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \quad (4.5)$$

ตารางที่ 4.12 ดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวมปี 2557-2560

บริษัท	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
A	สูง	ต่ำ	ต่ำ
B	สูง	สูง	ต่ำ
C	ต่ำ	ต่ำ	สูง
D	ต่ำ	สูง	ต่ำ
E	สูง	ต่ำ	สูง
F	สูง	ต่ำ	สูง
รวมจำนวนบริษัทที่ดัชนีสูงกว่าปีที่ผ่านมา	4	2	3

จากการคำนวณดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม บริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัย ทั้ง 2 ปี คือ บริษัท B บริษัท E และบริษัท F นอกจากนี้ มีบริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัยเพียง 1 ปี คือ บริษัท A บริษัท C และบริษัท D ซึ่งภาพรวมระหว่างปี 2558-2560 พบว่าในปี 2558 พบสัญญาณเตือนภัยมากที่สุด จำนวน 4 บริษัท รองลงมาในปี 2560 จำนวน 3 บริษัท และในปี 2559 จำนวน 2 บริษัท

สรุปผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ ปี 2558 จำนวน 6 บริษัท จาก 5 ดัชนีเตือนภัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 4.13 สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ ปี 2558

ดัชนี	บริษัท						รวม
	A	B	C	D	E	F	
ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย	✓	-	✓	✓	-	✓	4
ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น	✓	-	-	-	✓	-	2
ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์	-	-	✓	-	-	-	1
ดัชนีการเติบโตของยอดขาย	-	✓	✓	-	✓	-	3
ดัชนีอัตราส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม	✓	✓	-	-	✓	✓	4
รวม	3	2	3	1	3	2	

จากตารางที่ 4.13 บริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัยมากที่สุดในปี 2558 คือ บริษัท A บริษัท C และบริษัท E บริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัยน้อยที่สุด คือ บริษัท D โดยดัชนีที่พบสัญญาณมากที่สุดใน 6 บริษัท คือ ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย ดัชนีอัตราส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม และดัชนีที่พบสัญญาณน้อยที่สุด คือ ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์

สรุปผลการวิเคราะห์สัญญาเดือนภัยเชิงปริมาณ ปี 2559 จำนวน 6 บริษัท จาก 5 ดัชนี เดือนภัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 4.14 สัญญาเดือนภัยเชิงปริมาณ ปี 2559

ดัชนี	บริษัท						รวม
	A	B	C	D	E	F	
ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย	✓	-	✓	-	✓	-	3
ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น	✓	-	-	-	-	-	1
ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์	-	-	✓	-	-	✓	2
ดัชนีการเติบโตของยอดขาย	✓	✓	✓	✓	✓	-	5
ดัชนีอัตราส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม	-	✓	-	✓	-	-	2
รวม	3	2	3	2	2	1	

จากตารางที่ 4.14 บริษัทที่พบสัญญาเดือนภัยมากที่สุดในปี 2559 คือ บริษัท A และ บริษัท C บริษัทที่พบสัญญาเดือนภัยน้อยที่สุด ได้แก่ บริษัท F โดยดัชนีที่พบสัญญาเดือนภัยมากที่สุดใน 6 บริษัท คือ ดัชนีการเติบโตของยอดขาย และดัชนีที่พบสัญญาเดือนภัยน้อยที่สุด คือ ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น

สรุปผลการวิเคราะห์สัญญาเดือนภัยเชิงปริมาณ ปี 2560 จำนวน 6 บริษัท จาก 5 ดัชนี เดือนภัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 4.15 สัญญาเดือนภัยเชิงปริมาณ ปี 2560

ดัชนี	บริษัท						รวม
	A	B	C	D	E	F	
ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย	✓	✓	✓	✓	-	✓	5
ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น	-	✓	✓	✓	✓	-	4
ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์	✓	✓	-	-	-	✓	3
ดัชนีการเติบโตของยอดขาย	✓	✓	✓	✓	✓	-	5
ดัชนีอัตราส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม	-	-	-	✓	✓	✓	3
รวม	3	4	3	4	3	3	

จากตารางที่ 4.15 บริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัยมากที่สุดในปี 2560 คือ บริษัท B และบริษัท D รองลงมา คือ บริษัท A บริษัท C บริษัท E และบริษัท F โดยดัชนีที่พบสัญญาณมากที่สุดใน 6 บริษัท คือ ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย ดัชนีการเติบโตของยอดขาย และดัชนีที่พบสัญญาณน้อยที่สุดคือ ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์ และดัชนีส่วนอัตรารายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม

สรุปผลการเปรียบเทียบสัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ จำนวน 6 บริษัท ระหว่างปี 2558-2560 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบสัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณระหว่าง ปี 2558-2560 แบ่งตามบริษัท

ปี	บริษัท						รวม
	A	B	C	D	E	F	
ปี 2558	3	2	3	1	3	2	14
ปี 2559	3	2	3	2	2	1	13
ปี 2560	3	4	3	4	3	3	20
รวม	9	8	9	7	8	6	

จากตารางที่ 4.16 บริษัทที่พบสัญญาณเตือนภัยมากที่สุดในปี 2558-2560 คือ บริษัท A และบริษัท C รองลงมา คือ บริษัท B บริษัท E และบริษัทอื่น ๆ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 6 บริษัท ระหว่างปี 2558-2560 พบว่า ในปี 2560 มีสัญญาณเตือนภัยเพิ่มสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ๆ มา

ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ ปี 2558-2560 เป็นการนำดัชนีที่ได้มีการคำนวณตามแนวคิดของ Beneish (1999) ทั้ง 3 ปีรวมกัน โดยแบ่งตามดัชนีได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.17 วิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณเปรียบเทียบ ปี 2558-2560 แบ่งตามดัชนี

ดัชนี	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย	4/6	3/6	5/6
ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น	2/6	1/6	4/6
ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์	1/6	2/6	3/6
ดัชนีการเติบโตของยอดขาย	3/6	5/6	5/6
ดัชนีอัตราส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม	4/6	2/6	3/6

จากตารางที่ 4.17 ดัชนีที่พบมากที่สุดในปี 2558 คือ ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย และดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม ดัชนีที่พบมากที่สุดในปี 2559 คือ ดัชนีการเติบโตของยอดขาย ดัชนีที่พบมากที่สุดในปี 2560 คือ ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย และดัชนีการเติบโตของยอดขาย

4.3 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบรายการ (Checklist) จำนวน 20 ข้อ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลมาจากการอ่านหมายเหตุประกอบงบการเงิน 3 ปีย้อนหลัง ซึ่งเกณฑ์ในการวิเคราะห์ คือ หากสัญญาณเตือนภัยมากกว่าร้อยละ 50 บ่งบอกว่าบริษัทมีสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชี และในทางตรงกันข้ามหากสัญญาณเตือนภัยน้อยกว่าร้อยละ 50 บ่งบอกว่าบริษัทมีสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชี

ตารางที่ 4.18 สัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ ปี 2558

รายการ	บริษัท						
	A	B	C	D	E	F	รวม
บริษัทถูกจัดอยู่ในกลุ่มปรับโครงสร้างหนี้ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนดหรือเข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน							
เป็นบริษัทที่มีประวัติของปัญหาในการควบคุมภายใน โดยผลของปัญหาได้ตรวจพบจากงบการเงินหรือรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต							
บริษัทอยู่ในระหว่างการมีข้อพิพาททางกฎหมาย							
เป็นบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานน้อยแต่ยอดขายเพิ่มขึ้นในอัตราสูงเมื่อเทียบกับบริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกัน							
คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน							
บุคคลเดียวหรือบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้นที่มีอำนาจครอบงำการบริหารงาน							
มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีในระหว่างปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อการตั้งสำรองต่าง ๆ							
มีนโยบายการจ่ายโบนัสผูกขาดกับผลกำไรของกิจการ							
มีการเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชีก่อนรอบระยะเวลาการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีปกติ หรือมีผู้สอบบัญชีพิเศษจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)							

ตารางที่ 4.18 สัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ ปี 2558 (ต่อ)

รายการ	บริษัท						
	A	B	C	D	E	F	รวม
ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นในรายงานการเงินแบบมีเงื่อนไขหรือไม่แสดงความเห็น							
ผลการดำเนินงานของบริษัทไม่มีความสม่ำเสมออย่างเห็นได้ชัด				✓			1
ประสิทธิภาพของการทำกำไรลดลงซึ่งอาจเกิดจากความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากการขายเชื่อ การเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติทางธุรกิจ หรือการเลือกนโยบายการบัญชีที่มีผลทำให้รายได้เพิ่มขึ้น							
เงินทุนหมุนเวียนของบริษัทไม่เพียงพอติดต่อกันหลายปี			✓				1
บริษัทไม่นำผลการดำเนินงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องกันมาจัดทำงบการเงินรวม							
มีการตั้งราคาโอนกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันในราคาที่สูงกว่าราคาที่มีการซื้อขายในท้องตลาด							
บริษัทจัดทำประมาณการทางบัญชี ณ วันที่ในงบดุลที่ไม่ถูกต้อง							
การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสพอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด			✓				1
การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้างที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสพอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด หรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้เกินกว่าระยะเวลาการชำระหนี้ปกติ	✓				✓		2
มีการเพิ่มขึ้นในยอดคงเหลือบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอย่างผิดปกติ			✓				1
ยอดเงินที่กู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นงวดบัญชี หรือ ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างไปจากปีที่ผ่านมา							
รวม	1	-	3	1	1	-	6

จากตารางที่ 4.18 จะพบว่า บริษัทที่มีสัญญาณมากที่สุด คือ บริษัท C รองลงมาได้แก่ บริษัท A บริษัท D และบริษัท E โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในปี 2558 พบว่า มี 4 บริษัท ที่พบสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชี

ตารางที่ 4.19 สัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ ปี 2559

รายการ	บริษัท						
	A	B	C	D	E	F	รวม
บริษัทถูกจัดอยู่ในกลุ่มปรับโครงสร้างหนี้ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด หรือเข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน							
เป็นบริษัทที่มีประวัติของปัญหาในการควบคุมภายใน โดยผลของปัญหาได้ตรวจพบจากงบการเงิน หรือรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต							
บริษัทอยู่ในระหว่างการมีข้อพิพาททางกฎหมาย							
เป็นบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานน้อยแต่ยอดขายเพิ่มขึ้นในอัตราสูงเมื่อเทียบกับบริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกัน							
คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน							
บุคคลเดียวหรือบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้นที่มีอำนาจครอบงำการบริหารงาน							
มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีในระหว่างปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดสร้างต่าง ๆ							
มีนโยบายการจ่ายโบนัสผูกขาดกับผลกำไรของกิจการ							
มีการเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชีก่อนรอบระยะเวลาการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีปกติ หรือมีผู้สอบบัญชีพิเศษ จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)							
ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นในรายงานการเงินแบบมีเงื่อนไขหรือไม่แสดงความเห็น							
ผลการดำเนินงานของบริษัทไม่มีความสม่ำเสมออย่างเห็นได้ชัด							

ตารางที่ 4.19 สัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ ปี 2559 (ต่อ)

รายการ	บริษัท						
	A	B	C	D	E	F	รวม
ประสิทธิภาพของการทำกำไรลดลงซึ่งอาจเกิดจากความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากการขายเชื่อ การเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติทางธุรกิจ หรือการเลือกนโยบายการบัญชีที่มีผลทำให้รายได้เพิ่มขึ้น							
เงินทุนหมุนเวียนของบริษัทไม่เพียงพอติดต่อกันหลายปี			✓				1
บริษัทไม่นำผลการดำเนินงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องกันมาจัดทำงบการเงินรวม							
มีการตั้งราคาโอนกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันในราคาที่สูงกว่าราคาที่มีการซื้อขายในท้องตลาด							
บริษัทจัดทำประมาณการทางบัญชี ณ วันที่ในงบดุลที่ไม่ถูกต้อง							
การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด	✓	✓	✓				3
การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด หรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้เกินกว่าระยะเวลาการชำระหนี้ปกติ							
มีการเพิ่มขึ้นในยอดคงเหลือบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอย่างผิดปกติ							
ยอดเงินที่กู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นงวดบัญชี หรือ ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างไปจากปีที่ผ่านมา							
รวม	1	2	-	-	-	-	4

จากตารางที่ 4.19 จะพบว่าบริษัทที่มีสัญญาณมากที่สุด บริษัท C รองลงมาแก่ บริษัท A และ บริษัท B โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ในปี 2559 พบว่า มี 3 บริษัท ที่พบสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชีข้อเดียวกัน คือ บริษัท A บริษัท B และบริษัท C และสัญญาณเตือนภัยที่พบคือ ข้อ 17 การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด โดยมี 1 บริษัท ที่พบสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชีข้อเดียวและสัญญาณที่พบคือ ข้อ 13 เงินทุนหมุนเวียนของบริษัทไม่เพียงพอติดต่อกันหลายปี

ตารางที่ 4.20 สัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ ปี 2560

รายการ	บริษัท						
	A	B	C	D	E	F	รวม
บริษัทถูกจัดอยู่ในกลุ่มปรับโครงสร้างหนี้ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด หรือเข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน							
เป็นบริษัทที่มีประวัติของปัญหาในการควบคุมภายใน โดยผลของปัญหาได้ตรวจพบจากงบการเงิน หรือรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาต							
บริษัทอยู่ในระหว่างการมีข้อพิพาททางกฎหมาย	✓				✓		2
เป็นบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานน้อยแต่ยอดขายเพิ่มขึ้นในอัตราสูงเมื่อเทียบกับบริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกัน							
คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน							
บุคคลเดียวหรือบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้นที่มีอำนาจครอบงำการบริหารงาน							
มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีในระหว่างปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดทำงบการเงินต่าง ๆ							
มีนโยบายการจ่ายโบนัสผูกขาดกับผลกำไรของกิจการ							
มีการเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชีก่อนรอบระยะเวลาการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีปกติ หรือมีผู้สอบบัญชีพิเศษจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)							
ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นในรายงานการเงินแบบมีเงื่อนไขหรือไม่แสดงความเห็น							
ประสิทธิภาพของการทำกำไรลดลงซึ่งอาจเกิดจากความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากการขายเชื่อ การเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติทางธุรกิจ หรือการเลือกนโยบายการบัญชีที่มีผลทำให้รายได้เพิ่มขึ้น							
เงินทุนหมุนเวียนของบริษัทไม่เพียงพอติดต่อกันหลายปี			✓				1
บริษัทไม่นำผลการดำเนินงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องกันมาจัดทำงบการเงินรวม							

ตารางที่ 4.20 สัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ ปี 2560 (ต่อ)

รายการ	บริษัท						
	A	B	C	D	E	F	รวม
มีการตั้งราคาโอนกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันในราคาที่สูงกว่าราคาที่มีการซื้อขายในท้องตลาด							
บริษัทจัดทำประมาณการทางบัญชี ณ วันที่ในงบดุลที่ไม่ถูกต้อง							
การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด			✓			✓	2
การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้างที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด หรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้เกินกว่าระยะเวลาการชำระหนี้ปกติ			✓		✓	✓	3
มีการเพิ่มขึ้นในยอดคงเหลือบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอย่างผิดปกติ							
ยอดเงินที่กู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นงวดบัญชี หรือ ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างไปจากปีที่ผ่านมา	✓	✓					2
รวม	2	1	3	-	2	2	10

จากตารางที่ 4.20 จะพบว่า บริษัทที่มีสัญญาณมากที่สุด คือ บริษัท C บริษัท A บริษัท E และบริษัท F ตามลำดับ บริษัทที่พบสัญญาณน้อยที่สุด คือ บริษัท B โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในปี 2560 พบว่า มี 5 บริษัท ที่พบสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชี

ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบรายการ (Checklist) จะพิจารณาสัดส่วนจำนวนรายการที่พบเปรียบเทียบกับจำนวน 20 รายการ หากสัญญาณเตือนภัยมากกว่าร้อยละ 50 บ่งบอกว่าบริษัทมีสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชี และในทางตรงกันข้ามหากสัญญาณเตือนภัยน้อยกว่าร้อยละ 50 บ่งบอกว่าบริษัทไม่มีสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชี

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบสัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพปี 2558-2560 (หน่วย: ร้อยละ)

บริษัท	จำนวนร้อยละที่พบ สัญญาณ ในปี 2558	จำนวนร้อยละที่พบ สัญญาณ ในปี 2559	จำนวนร้อยละที่พบ สัญญาณ ในปี 2560
A	5	5	10
B	-	5	5
C	15	5	15
D	5	-	-
E	5	-	10
F	-	-	10

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้ แบบรายการ (Checklist) จำนวน 20 ข้อ จำแนกข้อมูลเป็นรายปีได้ดังต่อไปนี้

ปี 2558 พบสัญญาณเตือนภัยบางรายการ จำนวน 4 บริษัท และไม่พบสัญญาณเตือนภัยเลยจำนวน 2 บริษัท

ปี 2559 พบสัญญาณเตือนภัยบางรายการ จำนวน 3 บริษัท และไม่พบสัญญาณเตือนภัยเลยจำนวน 3 บริษัท

ปี 2560 พบสัญญาณเตือนภัยบางรายการ จำนวน 5 บริษัท และไม่พบสัญญาณเตือนภัยเลยจำนวน 1 บริษัท

จากที่กล่าวมาข้างต้น พบสัญญาณเตือนภัยน้อยกว่าร้อยละ 50 ซึ่งบ่งบอกว่าบริษัทไม่มีสัญญาณเตือนภัยการตกแต่งบัญชี เนื่องจากไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.4 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจำแนกรายบริษัท

การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจำแนกรายบริษัท เป็นการสรุปการวิเคราะห์ทั้งหมดที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา สามารถจำแนกเป็นรายบริษัทได้ดังต่อไปนี้

4.4.1 บริษัท A

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ ระหว่างปี 2558-2560

ดัชนี	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	รวม
ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย	✓	✓	✓	3
ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น	✓	✓	-	2
ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์	-	-	✓	1
ดัชนีการเติบโตของยอดขาย	-	✓	✓	2
ดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม	✓	-	-	1

จากตาราง 4.22 ดัชนีที่พบทั้ง 3 ปี ได้แก่ ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย สาเหตุยอดขายที่เพิ่มขึ้นจากปริมาณการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ จากปีก่อน โดยลูกหนี้การค้าที่เพิ่มขึ้นนั้นจะสอดคล้องกับยอดขายเพิ่มขึ้น

รายการที่พบสัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ มีรายการดังต่อไปนี้

4.4.1.1 ปี 2558

การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด หรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้เกินกว่าระยะเวลาการชำระหนี้ปกติ สาเหตุมาจาก เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน และเจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน

4.4.1.2 ปี 2559

การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด สาเหตุมาจาก ลูกหนี้การค้ายังไม่ถึงกำหนดชำระหนี้ รวมถึงบริษัทย่อยในต่างประเทศได้นำลูกหนี้การค้าบางส่วนไปเป็นหลักประกันเพื่อค้ำประกันวงเงินเบิกเกินบัญชีกับธนาคาร

4.4.1.3 ปี 2560

บริษัทอยู่ในระหว่างการมีข้อพิพาททางกฎหมาย สาเหตุมาจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัท มีข้อพิพาททางกฎหมายที่ยังไม่สิ้นสุด โดยได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการของศูนย์อนุญาโตตุลาการนานาชาติประเทศสิงคโปร์ ในวันที่ 18 ธันวาคม 2560 เรียกเรื่องเงินจำนวน 91,153,183.62 บาท จากบริษัท L ตามข้อกำหนดในสัญญาซื้อขายหุ้นในบริษัท J และบริษัท M ทั้งนี้ ข้อพิพาททางกฎหมายดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

ยอดเงินที่กู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นงวดบัญชี หรือ ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างไปจากปีที่ผ่าน ๆ มา สาเหตุมาจาก บริษัทมีการซื้อสินทรัพย์เพิ่มเติมเพื่อขยายสายการผลิต ส่งผลให้มียอดกู้ยืมเงินเพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากปีที่ผ่านมามีการกู้ยืมเงินระยะสั้น

4.4.2 บริษัท B

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ ระหว่างปี 2558-2560

ดัชนี	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	รวม
ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย	-	-	✓	1
ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น	-	-	✓	1
ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์	-	-	✓	1
ดัชนีการเติบโตของยอดขาย	✓	✓	✓	3
ดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม	✓	✓	-	2

จากตารางที่ 4.23 ดัชนีที่พบทั้ง 3 ปี ได้แก่ ดัชนีการเติบโตของยอดขาย สาเหตุมาจาก บริษัทมีการขยายช่องทางการจัดจำหน่าย ทั้งทางออนไลน์และทางหน้าร้าน รวมถึงการออกผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อขยายฐานลูกค้า ทั้งในไทยและต่างประเทศ

รายการที่พบสัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ มีรายการดังต่อไปนี้

4.4.2.1 ปี 2559

การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด ลูกหนี้การค้าสุทธิในงบการเงินรวมของบริษัท ณ สิ้นปี 2559 มีจำนวน 480.01 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 64.84 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 15.62 จาก ณ สิ้นปี 2558 โดยมีสาเหตุมาจากรายได้จากการจำหน่ายสินค้าในไตรมาส 4 ของปี 2559 มีจำนวนมากขึ้นและเมื่อพิจารณาอายุของลูกหนี้การค้าจากตารางแสดงอายุลูกหนี้การค้า พบว่าลูกหนี้การค้าส่วนใหญ่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เป็นลูกหนี้ที่ยังไม่ครบกำหนดชำระเงิน คิดเป็นร้อยละ 78.38 ของลูกหนี้การค้าทั้งหมด ส่วนที่ค้างทั้งหมดและส่วนที่ค้างชำระเกิน 90 วันคิดเป็นร้อยละ 1.38 ของลูกหนี้การค้าทั้งหมด ทั้งนี้ได้มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ 5.07 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.06 ของลูกหนี้การค้าทั้งหมด

4.4.2.2 ปี 2560

ยอดเงินที่กู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นงวดบัญชี หรือ ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างไปจากปีที่ผ่านมา ๆ มา สาเหตุมาจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทฯ มีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่งเป็นจำนวนเงิน 0.4 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา การกู้ยืมดังกล่าวมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.6 ต่อปี ซึ่งในปี 2559 ไม่มีการกู้ยืมระยะสั้น

4.4.3 บริษัท C

ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ ระหว่างปี 2558-2560

ดัชนี	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	รวม
ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย	✓	✓	✓	3
ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น	-	-	✓	1
ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์	✓	✓	-	2
ดัชนีการเติบโตของยอดขาย	✓	✓	✓	3
ดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม	-	-	✓	1

จากตารางที่ 4.24 ดัชนีที่พบทั้ง 3 ปี ได้แก่ ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย และดัชนีการเติบโตของยอดขาย

ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขายที่เพิ่มขึ้น สาเหตุมาจาก รายการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกันและลูกหนี้การค้ารายอื่น ๆ ที่ค้างชำระเกินกำหนด หรือมาจากการปรับช่องทางการจัดจำหน่ายไปด้านส่งออก และช่องทางอื่นทำให้ระยะเวลาการให้สินเชื่อ (Credit term) เพิ่มมากขึ้น

ดัชนีการเติบโตของยอดขายที่เพิ่มขึ้น สาเหตุมาจาก รายได้จากการที่เพิ่มสูงขึ้นจากปีก่อน รายการที่พบสัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ มีรายการดังต่อไปนี้

4.4.3.1 ปี 2558

เงินทุนหมุนเวียนของบริษัทไม่เพียงพอติดต่อกันหลายปี สาเหตุมาจากหนี้สินหมุนเวียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีสินทรัพย์ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้

การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด โดยลูกหนี้การค้าสุทธิในงบการเงินรวมของบริษัท ณ สิ้นปี 2558 มีจำนวน 576,931 พันบาท เพิ่มขึ้น 282,980 พันบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 96.27 จาก ณ สิ้นปี 2557 จากการวิเคราะห์ตามอายุหนี้ที่ค้างชำระพบว่า ยอดการชำระหนี้เกินกว่ากำหนดต่ำกว่า 3 เดือน ยอดการชำระหนี้เกินกำหนด 6-12 เดือน และยอดการชำระหนี้เกินกว่า 12 เดือน ทั้ง 3 ยอดนี้ส่งผลให้ลูกหนี้เพิ่มขึ้นจากปีก่อน

4.4.3.2 ปี 2559

การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด โดยลูกหนี้การค้าสุทธิในงบการเงินรวมของบริษัท ณ สิ้นปี 2558 มีจำนวน 576,931 พันบาท เพิ่มขึ้น 282,980 พันบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 96.27 จาก ณ สิ้นปี 2557 จากการวิเคราะห์ตามอายุหนี้ที่ค้างชำระพบว่า ยอดการชำระหนี้เกินกว่ากำหนดต่ำกว่า 3 เดือน ยอดการชำระหนี้เกินกำหนด 6-12 เดือน และยอดการชำระหนี้เกินกว่า 12 เดือน ทั้ง 3 ยอดนี้ส่งผลให้ลูกหนี้เพิ่มขึ้นจากปีก่อน

มีการเพิ่มขึ้นในยอดคงเหลือบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอย่างผิดปกติ สาเหตุมาจากในปี 2558 บริษัทได้นำเงินไปลงทุนซื้อซอฟต์แวร์บัญชี จำนวน 107 ล้านบาท ทำให้มีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

4.4.3.3 ปี 2560

เงินทุนหมุนเวียนของบริษัทไม่เพียงพอติดต่อกันหลายปี สาเหตุมาจากหนี้สินหมุนเวียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีสินทรัพย์ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้

การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด ลูกหนี้การค้าสุทธิในงบการเงินรวมของบริษัท ณ สิ้นปี 2560 มีจำนวน 1,094.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 279.48 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 34.29 จาก ณ สิ้นปี 2559 โดยสาเหตุที่ลูกหนี้เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากการปรับช่องทางการจำหน่ายไปด้านการส่งออกและช่องทางอื่นทำให้ระยะเวลาการให้สินเชื่อ (Credit term) เพิ่มมากขึ้น

การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด หรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้เกินกว่าระยะเวลาการชำระหนี้ปกติ เจ้าหนี้การค้าในงบแสดงฐานะทางการเงินของบริษัท ณ สิ้นปี 2560 มีจำนวน 1,347.11 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.12 โดยสาเหตุมาจากการสั่งซื้อวัตถุดิบเพิ่มขึ้น

4.4.4 บริษัท D

ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ ระหว่างปี 2558-2560

ดัชนี	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	รวม
ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย	✓	-	✓	2
ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น	-	-	✓	1
ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์	-	-	-	-
ดัชนีการเติบโตของยอดขาย	-	✓	✓	2
ดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม	-	✓	-	1

จากตารางที่ 4.25 ดัชนีที่พบ 2 ปี ได้แก่ ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย และดัชนีการเติบโตของยอดขายและดัชนีที่พบ 1 ปี ได้แก่ ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น และดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม

ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย และดัชนีการเติบโตของยอดขายที่เพิ่มมากขึ้น สาเหตุมาจากการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายหน่วยรถยนต์ รวมถึงการส่งสินค้าออกไปยังต่างประเทศ สำหรับลูกหนี้การค้าที่เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของยอดขายในแต่ละปี ซึ่งมีชำระหนี้ตามระยะเวลาการให้สินเชื่อตามปกติ

รายการที่พบสัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ มีรายการดังต่อไปนี้

ปี 2558 ผลการดำเนินงานของบริษัทไม่มีความสม่ำเสมออย่างเห็นได้ชัด ซึ่งจากการเปรียบเทียบรายได้จากการขายหรือรายได้จากการให้บริการจะเห็นว่า ในปี 2557-2558 บริษัทมีรายได้ลดลงจากเดิม แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีผลการดำเนินการไม่สม่ำเสมอเนื่องจากมียอดขายลดลงจากเดิมถึงร้อยละ 73.69

4.4.5 บริษัท E

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ ระหว่างปี 2558-2560

ดัชนี	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	รวม
ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย	-	✓	-	1
ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น	✓	-	✓	2
ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์	-	-	-	-
ดัชนีการเติบโตของยอดขาย	✓	✓	✓	3
ดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม	✓	-	✓	2

จากตารางที่ 4.26 ดัชนีที่พบทั้ง 3 ปี ได้แก่ ดัชนีการเติบโตของยอดขาย สาเหตุมาจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นมาจากการผลิตภัณฑที่บริษัทเป็นผู้ผลิตและผู้จำหน่าย โดยบริษัทได้นำผลิตภัณฑไป

ขยายการลงทุนในโครงการต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนทำให้ยอดขายของบริษัทสูงขึ้นจากเดิม นอกจากนี้ยังบริษัทยังมีรายได้จากการรื้อถอนโครงการไฟฟ้า

รายการที่พบสัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ มีรายการดังต่อไปนี้

4.4.5.1 ปี 2558

การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด หรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้เกินกว่าระยะเวลาการชำระหนี้ปกติ สาเหตุมาจากเจ้าหนี้การค้าอื่นที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

4.4.5.2 ปี 2560

บริษัทอยู่ในระหว่างการมีข้อพิพาททางกฎหมาย เนื่องจากผู้ร่วมค้าในการลงทุนซื้อโรงการไฟฟ้าพลังงานความร้อน ได้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามคดีล้มละลาย เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560 และบริษัทได้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อขอดำเนินกิจการต่อ เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2560 โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับคำร้องดังกล่าวและอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด หรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้เกินกว่าระยะเวลาการชำระหนี้ปกติ สาเหตุมาจากเจ้าหนี้การค้า -อื่นที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

4.4.6 บริษัท F

ตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยเชิงปริมาณ ระหว่างปี 2558-2560

ดัชนี	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	รวม
ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย	✓	-	✓	2
ดัชนีอัตรากำไรขั้นต้น	-	-	-	-
ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์	-	✓	✓	2
ดัชนีการเติบโตของยอดขาย	-	-	-	-
ดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม	✓	-	✓	2

จากตารางที่ 4.27 ดัชนีที่พบทั้ง 3 ปี ได้แก่ ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขาย ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์ และดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม

ดัชนีลูกหนี้ต่อยอดขายที่เพิ่มมากขึ้น สาเหตุมาจาก ณ สิ้นเดือนธันวาคม ลูกหนี้มียอดคงค้าง 2 เดือน เนื่องจากกำหนดชำระเงินของเดือนพฤศจิกายนอยู่ในช่วงต้นเดือนมกราคม 2561 ทำให้ยอดในปี 2560 สูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๆ มา

ดัชนีคุณภาพสินทรัพย์ที่เพิ่มมากขึ้น สาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นในโรงไฟฟ้าและงานระหว่างก่อสร้างจากโครงการต่าง ๆ

ดัชนีส่วนรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวม มีดัชนีสูงกว่าปีที่ผ่านมาสาเหตุมาจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลดลงเนื่องจากการเรียกชำระทุนเพิ่มเติมของบริษัทในเครือและ

การชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวก่อนกำหนด รวมถึงการให้กู้ยืมเงินระยะยาวแก่บริษัทที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก

รายการที่พบสัญญาณเตือนภัยเชิงคุณภาพ มีรายการดังต่อไปนี้

ปี 2560 การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด ลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น 1,483 ล้านบาท หรือร้อยละ 68 เนื่องจาก ณ สิ้นเดือน ธันวาคม 2560 มียอดลูกหนี้ค้างค้าง 2 เดือน เนื่องจากกำหนดชำระเงินของเดือนพฤศจิกายนอยู่ในช่วงต้นเดือนมกราคม 2561 และเพิ่มขึ้นจากลูกหนี้การค้าของโรงไฟฟ้า R จากการเริ่ม COD เต็มทั้ง 2 ระยะในเดือนพฤศจิกายน 2560

การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัด หรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้เกินกว่าระยะเวลาการชำระหนี้ปกติ เจ้าหนี้การค้า เพิ่มขึ้น 483 ล้านบาท หรือร้อยละ 42 โดยสาเหตุหลักมาจากเจ้าหนี้ค่าก๊าซธรรมชาติของโรงไฟฟ้า R ที่เพิ่งเริ่ม COD เต็มทั้ง 2 ระยะไปเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน